

ДОКЛАД

на

ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА

за постигане на целите на Република България за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки по чл.11, ал.2, съгласно сроковете по §9 от ПЗР на Закона за управление на отпадъците и в изпълнение на чл.42 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки

2011 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Въведение	стр.4
2. Методология за изготвяне на доклада	стр.4
2.1 Институции, ангажирани в събирането и обработването на данните.....	стр.4
2.2 Събиране на данните за опаковки и отпадъци от опаковки.....	стр.5
2.3 Пресмятане и оценка на генерираните количества.....	стр.6
2.4 Данни за третираните количества.....	стр.6
3. Резултатите, представени в съответствие с Решение на Комисията 2005/270/ЕС	стр.6
3.1 Методология за попълване на таблиците към Решение 2005/270/ЕС на Комисията.....	стр.11
3.2 Анализ на прилагането на Директива 94/62/ЕС в Република България.....	стр.11
3.2.1 Изпълнение на целите.....	стр.11
3.2.2 Многократна употреба.....	стр.13
3.2.3 Съдържание на тежки метали и опаковки, послужили за опаковане на опасни химически вещества; начин на получаване на данните.....	стр.15
3.2.4 Събрани количества от общини и предприятия.....	стр.16
3.2.5 Обхванатото население.....	стр.16
3.2.6 Информирание на обществеността и кампании за популяризиране на разделното събиране на отпадъци от опаковки.....	стр.19
4. Изводи	стр.19

Изполвани съкращения:

ИАОС - Изпълнителна Агенция по Околна среда

ПЗР – Преходни и заключителни разпоредби

ЗУО – Закон за управление на отпадъците

АМ – Агенция Митници

ЕС – Европейски съюз

НСИ – Национален Статистически Институт

НООО – Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки

ОООО – Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки

1. Въведение

Докладът, съдържащ информация по чл. 32 – 41 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки за: пуснати на пазара опаковки, опаковки, използвани за многократна употреба, рециклирани и/или оползотворени по друг начин отпадъци от опаковки в Република България през 2010 г., се изготвя на основание и съгласно:

➤ Решение 2005/270/ЕС, определящо форматите за системата от база данни относно опаковки и отпадъци от опаковки;

➤ Директива 94/62/ЕС, допълнена от Директива 2004/12/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно опаковките и отпадъците от опаковки;

➤ чл. 42 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, съгласно който се изготвя настоящия доклад.

Докладът се изготвя ежегодно и се предоставя от изпълнителния директор на ИАОС на министъра на околната среда и водите.

В доклада се следи за изпълнението на целите по рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки по чл. 11, ал. 2, съгласно сроковете по § 9 от ПЗР на ЗУО. Данните за количествата рециклирани и оползотворени отпадъци от опаковки постъпват в ИАОС от преработващите предприятия. Тези данни се отнасят единствено за отпадъци, образувани от опаковки, пуснати на пазара, които са рециклирани или оползотворени и не включват отпадъци от производството на опаковки или опаковъчни материали.

Отчита се факта, че статистическата обработка на данни с такъв обхват приключва според Регламент 2150/2002 в края на всяка календарна година.

2. Методология за изготвяне на доклада

2.1. Институции, ангажирани в събирането и обработването на данните

Основните източници на информация по доклада са:

✓ НСИ по отношение *“Опаковки, пуснати на пазара”, “Потребление на опаковки”* и *“Опаковки за многократна употреба”*;

✓ АМ – *внесени и изнесени опаковани стоки*;

✓ Предприятията, които извършват третиране на отпадъци от опаковки – основно рециклиране и/или оползотворяване по друг начин, депониране, или изгаряне на отпадъци от опаковки (с цел оползотворяване на енергия или с цел обезвреждане) – по отношение *“Оползотворени и обезвредени отпадъци от опаковки”*;

✓ Организациите по оползотворяване - по отношение:

1) *„Обхванато население в системата за разделно събиране по общини”* и *„Количества събрани и оползотворени от тях отпадъци от опаковки, на територията на общините, с които имат сключени договори и от предприятия.*

2) *„Проведени кампании за повишаване на общественото съзнание относно разделното събиране”*

3) информация от членовете на организациите за *„Концентрация на тежки метали в опаковките и съдържанието на опасни вещества в опаковките”* и *„Количество на опаковките, послужили за опаковане на опасни химични вещества по смисъла на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати”*;

✓ Лицата по чл. 11, ал. 1 и 2 от Закона за управление на отпадъците, които пускат на пазара опаковки и/или опаковани стоки – по отношение информация за „Концентрация на тежки метали в опаковките и съдържанието на опасни вещества в опаковките” и „Количество на опаковките, послужили за опаковане на опасни химични вещества по смисъла на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати”;

ИАОС обработва и анализира окончателните данни, представя доклада за изпълнение на целите по рециклиране и оползотворяване на национално ниво, както и основните параметри за докладване пред Европейската Комисия.

2.2. Събиране на данните за опаковки и отпадъци от опаковки

1) Ежегодно Агенция Митници (АМ) предоставя информация на Националния статистически институт (НСИ) за количествата внесени и изнесени от страната опаковки по материали.

2) Лицата по чл. 11, ал. 1 и 2 от ЗУО, които попадат в обхвата на статистическите наблюдения, предоставят данни на НСИ за опаковките, пуснати от тях на пазара.

3) НСИ представя данни на ИАОС за:

- пуснатите в цялата страна опаковки;
- опаковки за многократна употреба;
- потребление на опаковки;

4) Ежегодно лицата, притежаващи съответното разрешение и извършващи рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от опаковки предоставят информация на ИАОС по специфични приложения за преработените количества.

5) Организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки предоставят ежегодно в ИАОС информация относно обхванатото население в системата за разделно събиране и количества събрани отпадъци от опаковки от общини и предприятия, както и информация в свободна форма за проведени образователни кампании и мероприятия с обществеността за повишаване на общественото съзнание.

Някои от организациите по оползотворяване, събиращи информация от техните членове за количество опаковки, послужили за опаковане на опасни химични вещества и концентрация на тежки метали, и съдържанието на опасни вещества в опаковките, предоставят тази информация на ИАОС, с цел подпомагане събирането на тази специфична информация;

6) Лицата по чл. 11, ал. 1 и 2 от ЗУО, които пускат на пазара опаковки и/или опаковани стоки, предоставят ежегодно информация в свободна форма на ИАОС за:

- концентрация на тежки метали в опаковките и съдържанието на опасни вещества в опаковките;
- количество на опаковките, послужили за опаковане на опасни химични вещества по смисъла на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати”.

7) Въз основа на събраните данни ИАОС изготвя доклад за изпълнение на целите по оползотворяване и рециклиране на отпадъци от опаковки в национален мащаб.

8) Докладът се представя от изпълнителния директор на ИАОС пред министъра на околната среда и водите. Попълнените таблици по Решение

2005/270/ЕС участват в ежегодното докладване по Директива 64/92/ЕС до Европейската Комисия.

2.3. Пресмятане и оценка на генерираните количества опаковки и отпадъци от опаковки

Съгласно Приложение III на Директива 94/62/ЕС, данните за пуснати на пазара опаковки в страните-членки се основават на „произведени + внесени - изнесени“ количества за всяка широка категория материали.

Пуснатите на пазара в Република България опаковки са обект на статистически изследвания, които се провеждат систематизирано от 2004 г. насам. През първата година НСИ изготвя доклад до Евростат за методологията на събиране на данните в рамките на пилотно статистическо изследване “Статистика на отпадъците от опаковки и Регламент 2150/2002/ЕС за статистика на отпадъците”.

Статистическото изследване покрива всички основни производители на опаковки и опаковани стоки, а също и малък процент от останалите производители с по – незначителен пазарен дял.

Количествата опаковки, пуснати на пазара в рамките на дадена година, поради краткия си жизнен цикъл, се възприемат като отпадъци от опаковки в края на същата година.

2.4. Данни за третираните количества отпадъци от опаковки

Количествените данни за оползотворени отпадъци от опаковки се отчитат от попълнените приложения по чл.34 от НООО, които ИАОС ежегодно получава от рециклиращите предприятия в страната.

През периода 2010 г., в ИАОС бяха получени данни от 70 предприятия, които имат издадени разрешения, включващи дейности по рециклиране и/или оползотворяване.

Предприятията, които оползотворяват или обезвреждат отпадъци от опаковки са елемент от поддържания в Изпълнителната агенция по околна среда регистър на преработвателите и съоръженията за третиране на отпадъци.

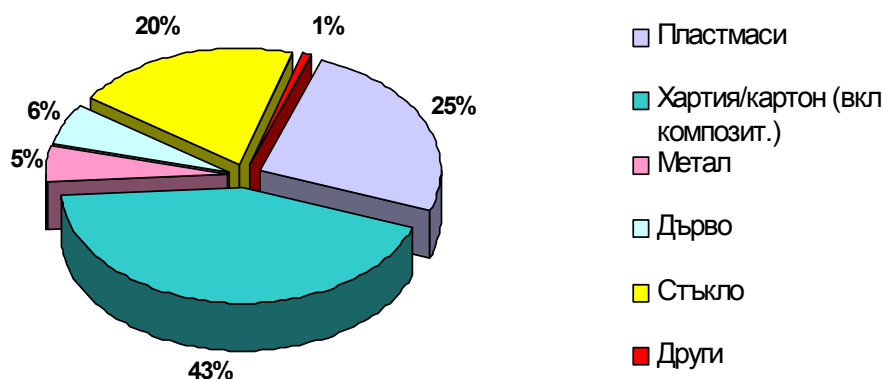
3. Резултатите, представени в съответствие с Решение на Комисията 2005/270/ЕС

През 2010 г. в Република България са образувани 321 197 т. отпадъци от опаковки, което е 43 кг./жит., (при постоянно население към 31.12.2010 г. – 7 504 868 души).

От тях:

- 81 978 т. са пластмасови отпадъци от опаковки (фиг.1);
- 138 716 т. - хартиени и картонени (вкл. композитни) отпадъци от опаковки;
- 15 744 т. - метални отпадъци от опаковки;
- 18 741 т. - дървените отпадъци от опаковки;
- 63 962 т. - стъклени отпадъци от опаковки;
- 2 055 т. попадат в категорията „други”.

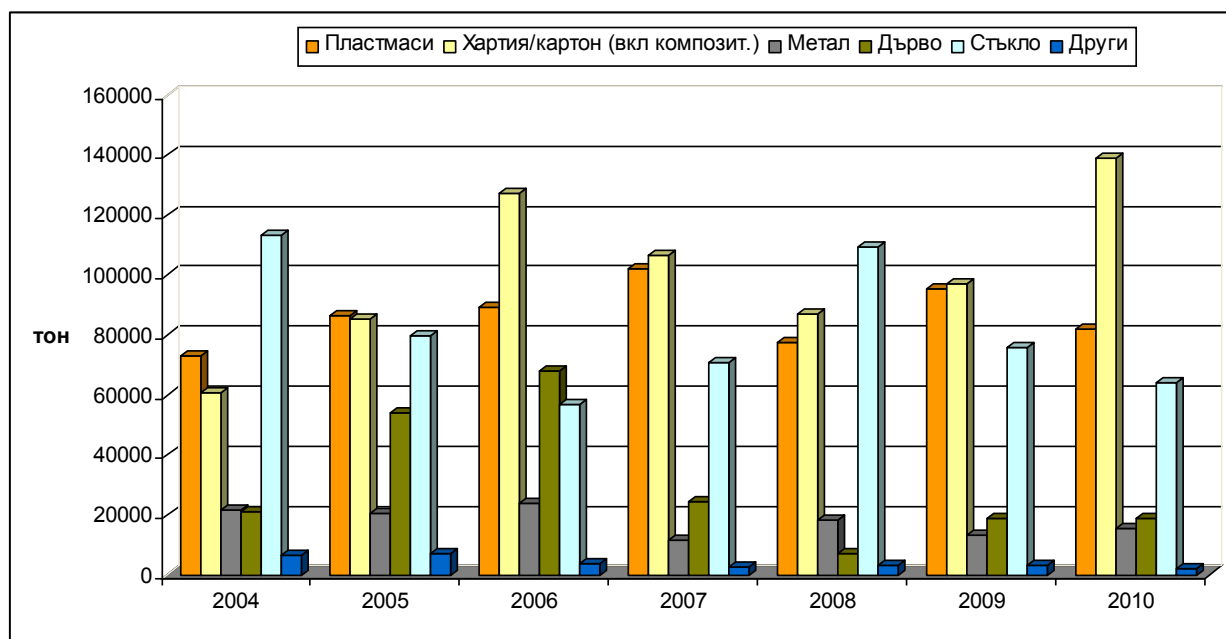
Фиг. 1. Процентно разделение на генерираните през 2010 г. отпадъци от опаковки по широки категории.

Източник: НСИ

На фиг. 2 може да се проследи потреблението на различните видове опаковки, в зависимост от материала, от който са направени, за период от 2004 – 2010 г. в Р. България.

Фиг. 2 Потребление на видовете опаковки по широки категории материали (тон)

Източник: НСИ

Запазват се високите нива на потребление на пластмасови, хартиени и картонени опаковки. В сравнение с предходните години, през 2010 г се наблюдава значителен спад в потреблението на стъклени опаковки. Освен намалената покупателна способност на населението за намаляване на потреблението на стъклени опаковки допринася и факта, че много от тях бяха заменени с

полиетиленови такива (напр. в миналото безалкохолните напитки в малки и големи разфасовки бяха от стъкло).

По данни на НСИ, опаковките, предназначени за многократна употреба през 2010 г. са 58 759 т., което е 18% от общо пуснатите на пазара опаковки.

Най-голям е дяла на пуснатите на пазара дървените (90%), стъклените (50%) и металните опаковки (32%), предназначени за многократна употреба.

За първа година, считано от 2004 г., има такъв висок дял дървени опаковки за многократна употреба от общо пуснатите на пазара дървени опаковки през 2010 г.

През 2010 г. в Република България са оползотворени общо 199 074 т. отпадъци от опаковки, като 197 958 т. са материално рециклирани (табл. 1).

Табл. 1 Количества отпадъци от опаковки, образувани в Република България и оползотворени или изгорени в инсталации с оползотворяване на енергия в или извън страните-членки

(тон)

Материал	образувани отпадъци от опаковки	оползотворени или изгорени в инсталации с оползотворяване на енергия чрез:						процент на рециклиране	процент на оползотворени или изгорени с оползотворяване на енергия	
		материално рециклиране	други форми на рециклиране	общо рециклиране	енергийно оползотворяване	други форми на оползотворяване	изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергия			общо оползотворени и изгорени в инсталации с оползотворяване на енергия
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)		
Съкло	63962	32735	0	32735	0	68	0	32803	51.18%	51.29%
Пластмаси	81978	33553	0	33553	0	0	558	34112	40.93%	41.61%
Хартия и картон	138716	113543	0	113543	0	123	24	113690	81.85%	81.96%
Метали	алуминий						0			
	стомана						0			
	общо	15744	8052	0	8052	0	0	8052	51.15%	51.15%
Дърво	18741	10074	0	10074	0	167	148	10389	53.75%	55.44%
Други	2055	0	0	0	0	0	28	28	0.00%	1.37%
Общо	321197	197958	0	197958	0	358	0	199074	61.63%	61.98%

От генерираните през 2010 г. отпадъци от опаковки в страната, в табл. 2 са представени количествата изпратени в други страни - членки или изнесени извън общността за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията.

Табл. 2 Количества отпадъци от опаковки, изпратени в други страни - членки или изнесени извън общността за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията

(тон)

Материал	Отпадъци от опаковки, изпратени в друга страна - членка или изнесени извън общността за:				
	материално рециклиране	други форми на рециклиране	енергийно оползотворяване	други форми на оползотворяване	изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията
Стъкло	0	0	0	0	0
Пластмаси	0	0	0	0	0
Хартия и картон	10303	0	0	0	0
Метали	алуминий				
	стомана				
	общо	5571	0	0	0
Дърво	0	0	0	0	0
Други	0	0	0	0	0
Общо	15874	0	0	0	0

Табл. 3 Количества отпадъци от опаковки, образувани в други страни - членки или внесени извън общността за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията в Република България

(тон)

Материал	Отпадъци от опаковки, образувани в друга страна-членка или внесени от страни извън общността за				
	материално рециклиране	други форми на рециклиране	енергийно оползотворяване	други форми на оползотворяване	изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията
Стъкло	23893	0	0		0
Пластмаси	10158	0	0		0
Хартия и картон	873	0	0		0
Метали	алуминий				
	стомана				
	общо	0	0	0	0
Дърво	0	0	0	0	0
Други	0	0	0	0	0
Общо	34924	0	0	0	0

Количествата внесени в България отпадъци от опаковки са единствено с цел материално рециклиране (табл. 3).

3.1. Методология за попълване на таблиците към Решение 2005/270/ЕС на Комисията

Форматите за докладване, установени в Решение 2005/270/ЕС на ЕК постановяват недвусмислени правила и гарантират сравнимостта на данните между отделните страни - членки.

Диференцирано представяне на данните за „алуминий“ и „стомана“ от металите е по желание. Данните за опаковките в категория „други“ могат да са на база оценка. Обезпечаването на данни в полета „други форми на рециклиране“ и „други форми на оползотворяване“ в табл. 1 е задължително, като се допуска приблизително пресмятане, което обаче трябва да се поясни.

Представянето на данни в полето „материално рециклиране“ в табл. 2 също е задължително, като се допуска приблизителна оценка. Изключение правят данните за „алуминий“ и „стомана“ от металите, които заедно с всички останали колони в таблицата са пожелателни.

Попълването на табл. 3 от Анекса към Решение 2005/270/ЕС не е задължително. Данните в нея са информативни. В ИАОС се събират редовно данни и за отпадъците от опаковки, които се внасят в страната с цел рециклиране. Тези количества не се включват при пресмятане на постигнатите национални цели по рециклиране.

3.2. Анализ на прилагането на Директива 94/62/ЕС в Република България

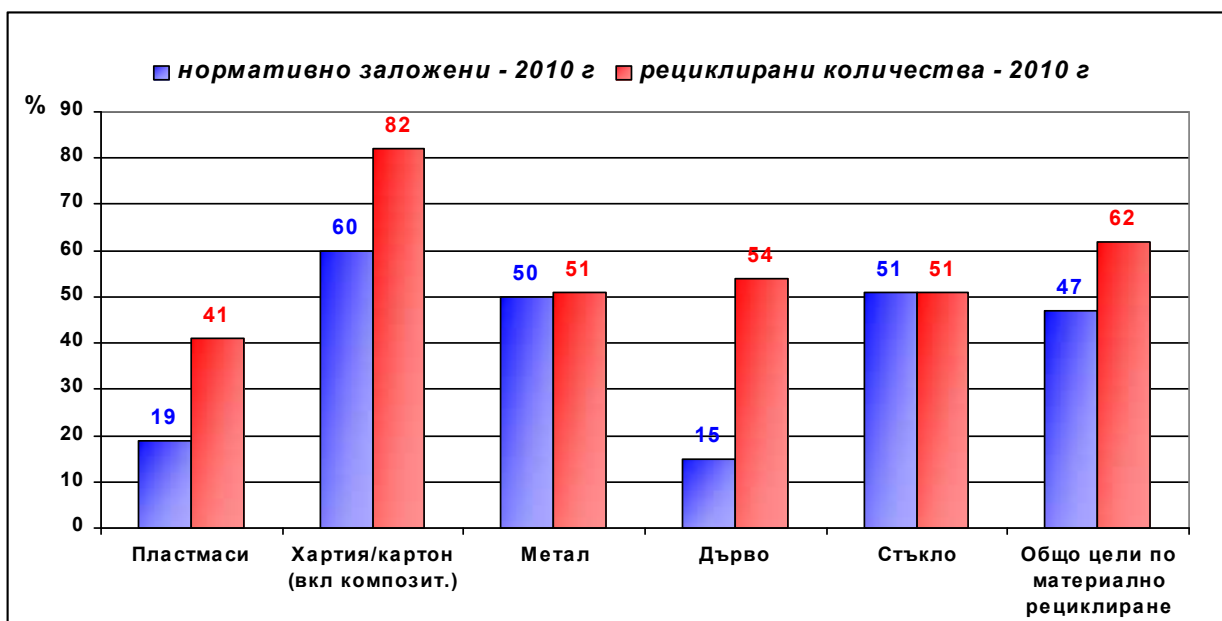
3.2.1. Изпълнение на целите

Нормативно заложените общи цели по рециклиране и оползотворяване (чл. 11, ал.2, съгл. Сроковете по §9 от ПЗР на Закона за управление на отпадъците) за 2010 г. са:

- 48 % от теглото на образуванияте през същия период отпадъци от опаковки трябва да се оползотворяват или изгарят в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията;
- 47 % от теглото на образуванияте през същия период отпадъци от опаковки трябва да се рециклират;

През 2010 г. страната е постигнала общо 62 % материално рециклиране и 62 % оползотворяване на образуванияте през този период отпадъци от опаковки, т.е. постигнати са общите цели за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергия. За 2010 г. изпълняваме целите за рециклиране на:

- метални отпадъци от опаковки – 51 % от нормативно заложените 50 %;
- материално рециклирани са 41 % от заложените в законодателството 19 % за пластмасовите отпадъци от опаковки;
- материално рециклирани са 82 % от заложените в законодателството 60 % за хартиените и картонените отпадъци от опаковки;
- за дървените отпадъци от опаковки имаме преизпълнение на целите – от нормативно заложените 15 %, ние сме рециклирали 54 %.
- за стъклените отпадъци от опаковки при заложените в законодателството 51 %, в страната са материално рециклирани 51 %.

Фиг. 4 Изпълнение на целите по рециклиране спрямо нормативно заложените за 2010 г.

Източник: ИАОС, данни от рециклиращите предприятия

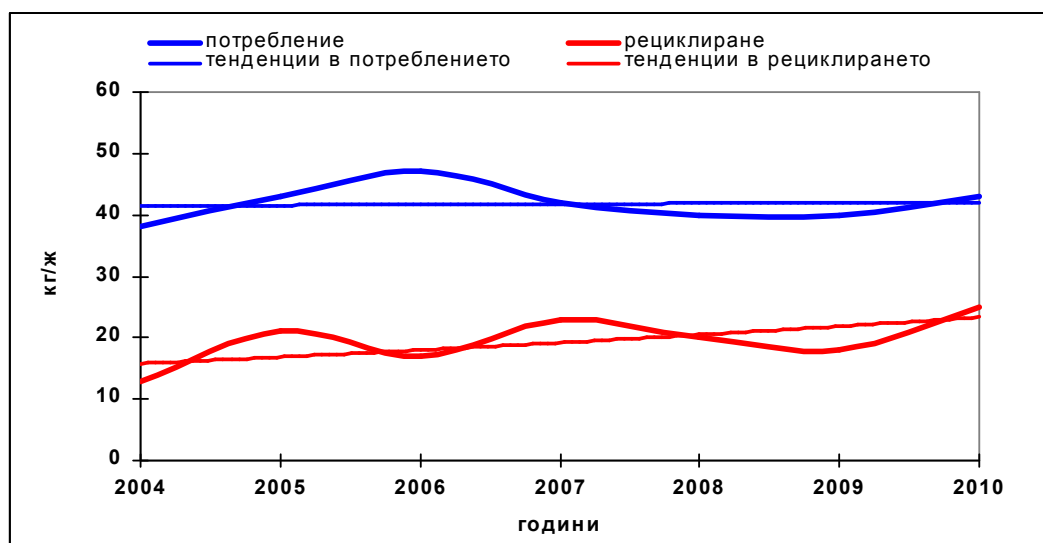
Характерен показател, измерващ ефективността на работа на системата е количеството рециклиран отпадък на жител. За изминалата 2010 г. този показател е 26,38 кг./жит. През предходните 3 години е бил съответно 2009 г. – 17,54 кг./жит., 2008 г. – 19,99 кг./жит., 2007 г. - 22,85 кг./жит.

От посочените данни се наблюдава спад в рециклираните количества като цяло от 2007 г. насам. За 2010 г е характерно повишение на рециклираните количества на глава от населението, което както вече бе упоменато се дължи на по-високите количества рециклирани материали от хартия и пластмаси.

Фиг. 5 сравнява темповете в потреблението и рециклирането на отпадъци от опаковки. През последните две години тези процеси са засегнати от финансовата криза, което донякъде обяснява ниското потребление на опаковки и рециклиране на отпадъци от опаковки след 2007 г.

„Консумацията” на опаковки в Р. България е сред най ниските в Европа. Това е характерно за всички категории: метални, пластмасови, хартиени/картонени, дървени и стъклени опаковки. Факторите, определящи потреблението включват нарастващите доходи, глобализацията на икономиката, технологичните открития, намаляване размера на домакинствата и застаряващото население.

Фиг. 5 Развитие на употребените и рециклирани количества в Р.България на човек от населението за разглеждания период.

Източник: НСИ и ИАОС

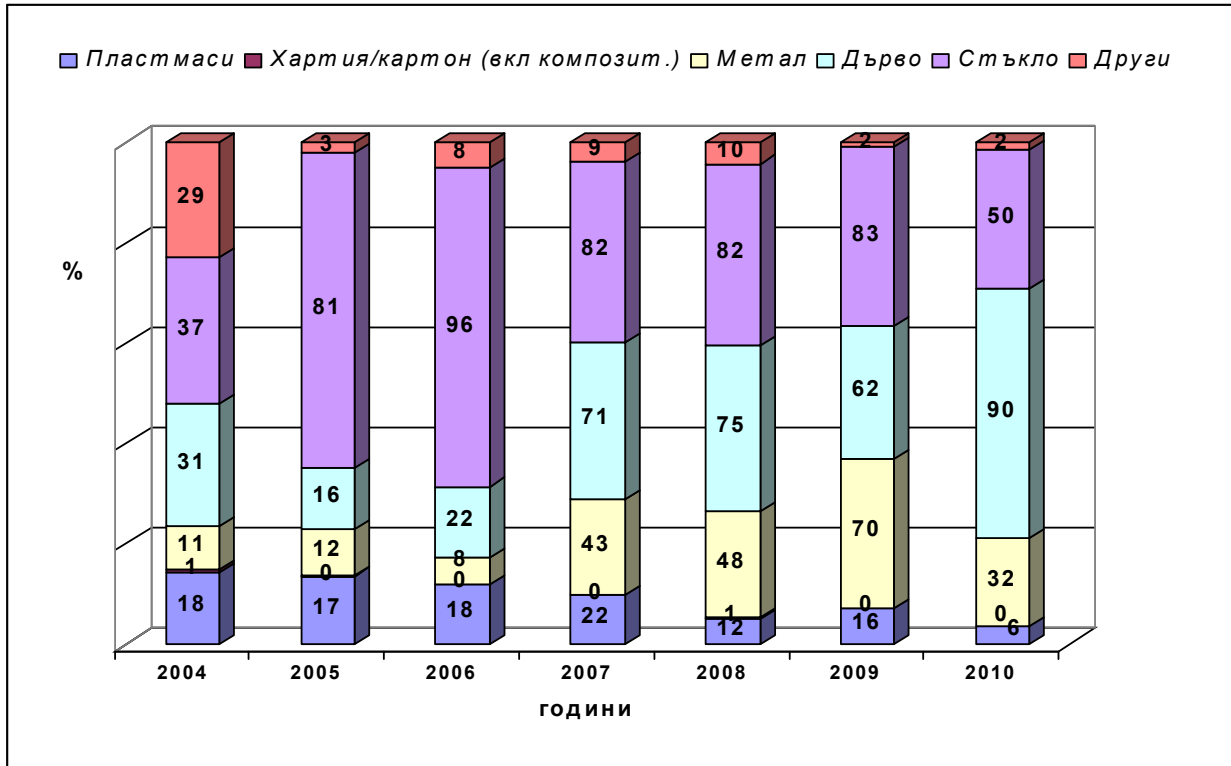
Промяната към устойчив модел на потребление и поведение в обществото изисква да се консумират продукти и услуги, които посрещат по ефективен и ефикасен начин нуждите на потребителите и същевременно използват по-малко ресурси и причиняват по-малко замърсяване. Това се отнася до голяма степен за опаковките.

3.2.2. Многократна употреба

Системите за повторна употреба се прилагат най-успешно при транспортните опаковки (кашони, касети, палети и др. подобни). В България най-използваните опаковки за многократна употреба са дървените, стъклените и металните.

На фиг. 6 се илюстрира как се променя дялът на опаковките за многократна употреба по видове от общо пуснатите на пазара от същия вид опаковки за дадена година, за периода 2004-2010 г. в Р. България.

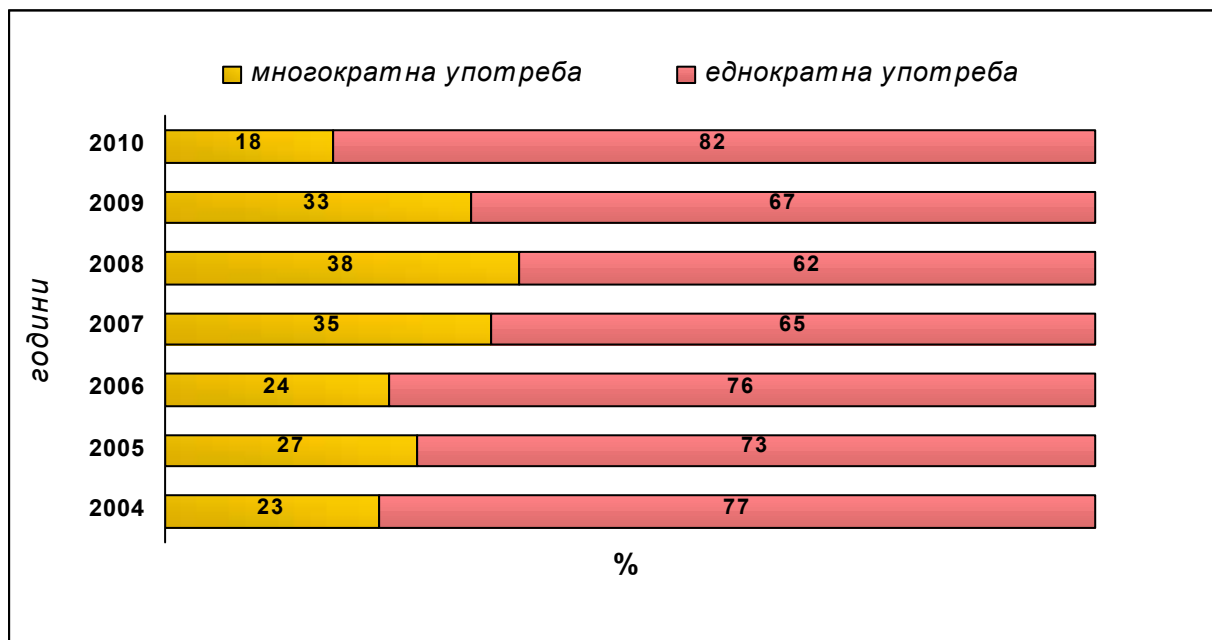
Фиг. 6 Дял на опаковките за многократна употреба по видове, изразени в процент, спрямо общо пуснатите на пазара опаковки от същия вид за дадена година, период 2004 – 2010 г. (%)

Източник: НСИ

Стъклените опаковки за периода 2004 - 2009 г. са с най- висок процент пуснати на пазара опаковки за многократна употреба спрямо общите количества стъклени опаковки, пуснати на пазара. През 2010 г. наблюдаваната тенденция се нарушава и се забелязва значителен спад при тази категория опаковки. Подобна е и ситуацията с металните опаковки за многократна употреба. За последната година значително се е увеличил дяла на пуснатите на пазара дървени опаковки за многократна употреба. Нисък е процента на пластмасовите опаковки и на категорията „други”, предназначени за многократна употреба.

На фиг. 7 са илюстрирани дялове на опаковките за многократна употреба спрямо опаковките за еднократна употреба.

Фиг. 7 Дялове на опаковките за многократна употреба спрямо опаковките за еднократна употреба пуснати на пазара за период от 2004 - 2010 г. (%)

Източник: НСИ

Тенденцията на положително покачване при потреблението на опаковки за многократна употреба се запазва до 2009 г. За 2010 г. наблюдаваме значително понижение при потреблението на тази категория опаковки. Оползотворяването (чрез рециклиране, компостиране или енергийно) на отпадъците от опаковки и следователно намаляване окончателното обезвреждане на такива отпадъци, както и системите за многократна употреба на опаковки са основни принципи за намаляване количествата на отпадъците от опаковки.

3.2.3. Съдържание на тежки метали и опаковки, послужили за опаковане на опасни химически вещества; начин на получаване на данните

Фирмите, които са клиенти на ООСО и индивидуално изпълняващи задълженията си декларират пред ИАОС, че не използват опаковки, които не отговарят на изискванията, т.е. в тях няма съдържание на опасни вещества или концентрация на тежки метали над допустимите норми и че нямат опаковки, послужили за опаковане на опасни химични вещества. Според данни от три от организациите, декларирани от техните членове, обобщените количества опаковки, послужили за опаковане на опасни химични вещества за 2010 г. са представени в табл. 4.

Табл. 4 Количества опаковки, послужили за опаковане на опасни химични вещества

Вид опаковка	пластмаса	метал	хартия	дърво	композитни	стъкло	общо:
Количество (т)	186.337	74.708	55.625	19.707	21.919	11.224	369.520

Източник: Организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки

3.2.4. Събрани количества от общини и предприятия

Отпадъците от опаковки се събират на територията на общините чрез цветните контейнери за разделно събиране, в някои случаи се оказва целесъобразно населението да се обслужва с чували, или на домакинствата да се предоставят индивидуални съдове. В редица общински наредби за поддържане и опазване на чистотата и управление на отпадъците е заложено изискване магазини, търговски и хотелски вериги, и други заведения от подобен характер да сключват договори с организациите по оползотворяване, за да се гарантира събирането и обслужването на техните отпадъци от опаковки. Има нужда и от създаване на центрове за събиране, предварително третиране и временно съхраняване на отпадъци, предназначени да обслужват домакинствата, където разделно събраните отпадъци от домакинствата се поставят в различни контейнери, в зависимост от свойствата и природата им. Положителният ефект на тези центрове се изразява в увеличаване на количествата рециклируеми и оползотворяеми отпадъци, които не са замърсени с опасни вещества, не се смесват с общия поток битови отпадъци към депата и по този начин се минимизират разходите за обезвреждане (депониране).

Количеството събрани отпадъци от опаковки от организациите по оползотворяване през 2010 г. е 113 557 т., от които събрани от общините са 18 379 т., а събрани от предприятия са 95 178 т.

3.2.5. Обхванато население

По данните подадени от ОООО в ИАОС по чл.40, ал.1, т.2 от НООО, през 2010 г. обхванатите от системи за разделно събиране общини в страната са 177. По данни на ЕСГРАОН за броя на жителите по постоянен адрес в обхванатите общини към 31.12.2010 г. е общо 6 976 879 ж., като в това число са включени общините Троян и Карлово, които имат разработени системи от 2004 г., изградени със собствени средства на общината.

Общо 5 743 963 жители от тези 179 общини (заедно с общините Троян и Карлово) са обхванатите от системата за разделно събиране – това представлява 82 % от населението на страната, като чрез организациите по оползотворяване всъщност е обхванато 80% от населението, а останалите 2% са общините, които сами са реализирали разделно събиране.

Трябва да бъде отбелязано, че освен общините Поморие, Созопол, Белоградчик, Айтос и Роман, които са прекратили договорите си с организацията по оползотворяване през 2009г, за 2010г. договорите си с организацията по оползотворяване са прекратили и следните общини: Кърджали, Харманли, Ивайловград, Момчилград, Любимец, Кочериново, Калояново и Радомир. По тази причина организацията не е подала информация за обхванато нея население. Подадени са само данни за събрани количества от тези общини.

Курортните населени места (Поморие, Созопол и КК Албена) са с над 100% обхванато население, но при тях се имат предвид пиковите месеци и се изчисляват еквивалентни жители по формула.

През 2010 г. бяха отнети разрешенията на две организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки: „Реко Пак“ и „Импакт Корпорейшън“ АД. Поради тази причина „Реко Пак“ не декларира обхванато население в системите за разделно събиране и количества събрани отпадъци от опаковки и забавя разполагането на контейнери в общините, с които има сключен договор.

„Импакт Корпорейшън“ АД декларира само населението, обхванато от системите за разделно събиране и количествата събрани отпадъци от опаковки от предприятия и обществени заведения.

Фиг. 8 Обхванато население от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки

Състояние на разделното събиране на отпадъци в България 2010 г.

3.2.6. Информирание на обществеността и кампании за популяризиране на разделното събиране на отпадъци от опаковки

През 2010 г. усилията на Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки са насочени към популяризиране на системите за разделно събиране на отпадъци и изтъкване на техния принос към редуцираната употреба на природни ресурси. За тази цел са създадени информационни материали с образователна цел; проведени са обучения и консултации на населението и представители на общинската власт по отношение на управлението на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки; реализирани са проекти за популяризиране на разделното събиране на отпадъци сред децата в предучилищна и училищна възраст чрез мултимедийни презентации.

За разясняване на същността и ползите от изграждане на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и формиране на съзнание сред населението и създаване на трайни навици по отношение на използването им са включени и електронните медии.

Създадени са и специализирани сайтове от организацията с информация за различните възрастови групи, в които са поместени материали, разясняващи принципите и ползите от разделното събиране на отпадъци, по подходящ за всяка възрастова група начин.

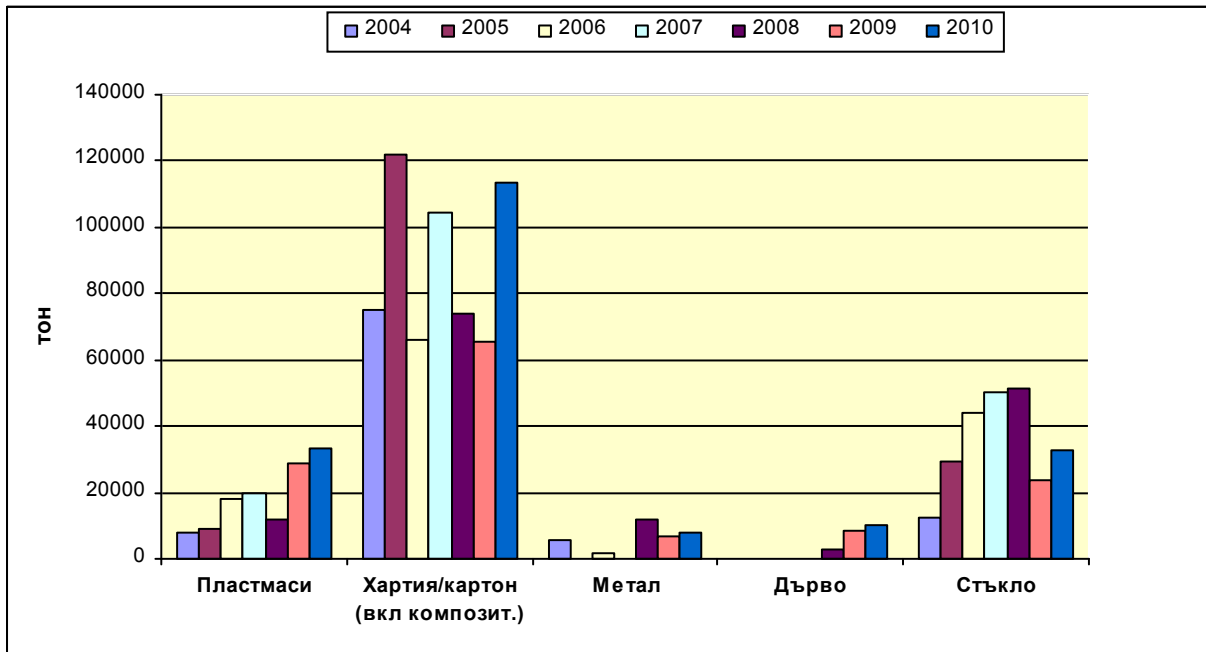
Организацията по оползотворяване активно се включват в работни семинари, конференции, срещи и други инициативи, насочни към отговорно екологично поведение и дейности, свързани с опазването на околната среда.

4. Изводи

Данните относно хода на прилагане на Директивата за годините 2004 – 2007 г. показват, че няма фактори, които сериозно застрашават изпълнението на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки.

През последните две години (2008 г. и 2009 г.), състоянието на финансова криза се отразява негативно върху производителите и вносителите на опаковани стоки, потреблението на опаковки и пазара на рециклираните материали. Вероятно това е причината за намаляване потреблението на опаковани стоки и оттам рециклирането на отпадъците от опаковки.

Фиг. 9 Сравнение на рециклираните количества отпадъци от опаковки по широки категории за период 2004 – 2010 г.

Източник: ИАОС

За да имат успех системите за разделно събиране трябва да се обърне внимание преди всичко на потребностите на населението – за целта, както в редица европейски градове, трябва да се използват активно средствата на анкети, проучвания и пилотни проекти, за да се изясни в каква степен – удобството, информираността, разходите, респективно финансовите стимули играят роля в ефективността от прилаганата система. Досегашните резултати показват нежелание и мотив за включване от страна на обществеността.

Ниската информираност и активност на бизнеса, а и недобросъвестното отношение на гражданите определят слабата ефективност от системите за разделното събиране на отпадъците чрез контейнери. Количествата отпадъци от опаковки, които се предават за оползотворяване, са много малки в сравнение с възможностите, които съществуват според данните за количеството и морфологичния състав на битовите отпадъци.

Основен приоритет, към който трябва да се концентрират усилията на предприятия и организациите по оползотворяване е в начините за предотвратяване на опаковките и намаляване на техния обем и тегло в границите, до които те изпълняват основното си предназначение. Трябва да се насочим към предназначенията за многократна употреба опаковки, да избягваме излишните опаковки и да купуваме дълготрайни продукти в по-големи групови разфасовки.